

بفرمایید میوه با طعم سم!

«آلودگی»! این همان عبارتی است که این روزها پای سفره مردم آمده است. آلودگی در هوا، آلودگی در آب! حالا هم که میوه و سبزیجات گوی سبقت را از همه آلوده‌ها ربوده‌اند.

سلامت نیوز: 171#& آلودگی!؛ این همان عبارتی است که این روزها پای سفره مردم آمده است. آلودگی در هوا، آلودگی در آب! حالا هم که میوه و سبزیجات گوی سبقت را از همه آلوده‌ها ربوده‌اند. به گزارش سلامت نیوز به نقل از روزنامه تهران امروز یک عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران با بیان اینکه تجمع نیترات در محصولات کشاورزی و گلخانه‌ای از مشکلاتی است که باید بررسی شود گفته است که وقتی از فاضلاب نیز برای آبیاری محصولات کشاورزی استفاده می‌شود بیماری‌های مزمنی در مصرف کنندگان این محصولات پدیدار می‌شود.

آلودگی میوه‌ها و سبزیجات، به واسطه آبیاری مزارع با فاضلاب باشد یا استفاده بیش از حد از سموم کشاورزی، این مسئله تا آنجا پیش رفت که وزارت بهداشت، چند ماهی ناچار شد که برای عدم ابتلای ایرانی‌ها به وبا، استفاده از میوه و سبزیجات را در رستوران‌ها ممنوع اعلام کرده و به خانواده‌ها توصیه کند تا این محصولات را خوب بشویند و ضدعفونی کنند. گذشته از همه این‌ها، اعداد و ارقام نشان می‌دهند که طی سال‌های اخیر استفاده از سموم و آفت کش‌ها در مزارع مناطقی از کشور به 5 برابر رسیده و این یعنی زنگ خطر!

اگرچه همین چند روز وزارت بهداشت این ممنوعیت را لغو کرد اما به گفته انوشیروان محسنی بندپی، نایب رئیس کمیسیون بهداشت این لغو ممنوعیت به آن دلیل نبوده است که علت برطرف شده است بلکه به دلیل تغییر فصل بوده است. او به تهران امروز می‌گوید: 171#& قطعا طی این زمان، وزارت بهداشت مشکل آبیاری مزارع با فاضلاب را حل نکرده است. تنها دلیل آنکه دیگر نگرانی برای شیوع وبا وجود ندارد این است که با تغییر شرایط هوا، میکروب وبا توانایی رشد و نمو را ندارد. در حقیقت این میکروب حالت کمون داشته و غیر فعال است. »

از آلودگی آب و هوا تا آلودگی میوه و سبزیجات!

آلودگی هوای پایتخت و سایر کلانشهرها همان معضلی است که میلیاردها تومان خسارت به کشور وارد کرده و بارها و بارها مدارس و ادارات را به تعطیلی کشانده و حیات شهری را مختل کرده است. اما حالا هنوز سر این کلاف سردرگم پیدا نشده که آلودگی آب و محصولات کشاورزی هم به آن اضافه شده است. طی روزهای گذشته هم حسینعلی شهریاری رئیس کمیسیون بهداشت مجلس اعلام کرد که آب شرب 120 هزار نفر از تهرانی‌ها مشکل نیترات دارد. اما چند صبحی است که بازار اخبار آلودگی مزارع هم داغ شده است. به گفته محسنی بندپی، نایب رئیس کمیسیون بهداشت، 171#& سموم باقی مانده از کشاورزی که در محصولات ورود پیدا می‌کند، چیزی نیست که قابل چشم پوشی باشد اما پس از پیش آمدن بحث برنج‌های آلوده که وارداتی هم بودند، وزارت بهداشت این مسئله را جدی گرفته است. »

هشدارها همچنان ادامه دارد. روز گذشته رئیس انجمن سم شناسی و مسمومیت‌های ایران، 171#& سرطان، دیابت و پیری زودرس » را ارمغان سم پاشی بیش از حد میوه‌ها و سبزیجات دانست. دکتر عبداللّهی با اشاره به احتمال وجود رابطه بین تجمع سموم در محصولات کشاورزی و بیماری‌های مزمن گفت: 171#& سم شناس‌ها باید این روابط را ببینند تا بتوانند از وقوع بیماری‌های مزمن مانند سرطان و دیابت جلوگیری کنند. » رئیس انجمن سم شناسی ایران از افزایش میزان وقوع سرطان و بیماری‌های هورمونی مانند دیابت و همچنین پیری زودرس و بیماری‌های پوستی به عنوان آسیب‌های حاصل از تجمع سموم در مواد غذایی اشاره کرد و گفت: 171#& آموزش استانداردهای مصرف سموم به کشاورزان و دست اندرکاران تولید مواد غذایی خصوصا میوه‌ها و محصولاتی که به صورت گلخانه‌ای تولید می‌شوند از راهکارهای مقابله با این مسئله است. » اما عملکرد مسئولان در

باب سموم چه بوده است؟ انوشیروان محسنی بندپی نایب رئیس کمیسیون بهداشت مجلس در این باره به تهران امروز می‌گوید: «در اینکه میانگین سن سرطان در کشور ما پایین آمده است که شکی نیست. عوامل محیطی مثل سموم باقی مانده در محصولات که انسان مصرف می‌کند در این امر نقش بسزایی دارد. اما سموم تنها یکی از این عوامل است. آلودگی هوا و آلودگی آب هم تاثیرگذار است. مگر با وجود شیوع سرطان در کشور، آلودگی هوا و آب برطرف شده است که توقع حل شدن مشکل سموم را داشته باشیم؟«

سموم قاچاق و میوه‌های وارداتی، معضلات دیگر

عدم فرهنگ‌سازی صحیح برای استفاده از سموم و آفت‌کش‌ها در بین کشاورزان بس نبود که حالا وجود سموم قاچاق در بازار هم نور علی نور شده است. دکتر عبداللّهی در ادامه وجود سموم شیمیایی قاچاق در کشور و استفاده کشاورزان از این سموم را از دیگر مشکلات موجود در زمینه سموم آفت‌کش دانست گفت: «متأسفانه این موارد زیر نظر سازمان حفظ نباتات نیستند و خلأ قانونی در مورد نحوه جمع‌آوری آن‌ها وجود دارد.«

گفته می‌شود که اگر سازمانی همچون وزارت جهاد کشاورزی به این نتیجه برسد که مصرف یک نوع سم تجمع زیادی از سموم را در مواد غذایی ایجاد می‌کند باید با داشتن کنترل‌ها و اهرم‌های قانونی از ورود آن به بازار جلوگیری کند؛ پرتقال‌های تامسون که چندسالی می‌شود گل سرسبد میوه‌فروشی‌های کشور است، آلوده تر از میوه‌های داخلی است. دکتر عبداللّهی با بیان این که استفاده از سموم شیمیایی در پرتقال‌های وارداتی تامسون 12 برابر حد استاندارد است، گفته است که «مشابه این مورد در ردیابی‌های انجام شده سال گذشته در برخی از میوه‌های دیگر نیز مشاهده شده است.« دکتر محمد عبداللّهی با بیان اینکه سموم بیولوژیک 20 تا 10 سال آینده نمی‌توانند جایگزین سموم شیمیایی شوند، گفت: «بنابراین استفاده از سموم شیمیایی اجتناب‌ناپذیر است. از این رو باید آمادگی شناسایی و ردیابی سمیت آن‌ها به صورت حاد و مزمن وجود داشته باشد. اما به گفته این عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران، «عدم رعایت میزان استاندارد مصرف سموم شیمیایی توسط کشاورزان، کارکنان باغ‌های گلخانه‌ای و مزارع موجب تجمع سموم در میوه‌ها و مواد غذایی می‌شود و این مسئله مستقیماً به سلامت مصرف‌کنندگان آسیب می‌رساند.«

خلأ قانونی مهم‌ترین چالش

اما محسنی بندپی اعتقاد دیگری دارد او معتقد است به هر آنچه که به سلامت ایرانی‌ها مربوط می‌شود، در برنامه پنجم توجه ویژه شده است. او به تهران امروز می‌گوید: «در قانون برنامه پنجم، اینکه در بخش بهداشت و سلامت چه باید کرد به درستی مشخص شده، حتی به جزئیات هم اشاره دقیق شده است. وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی و بهداشت موظف شده‌اند استانداردهایی را برای استفاده از سموم تعریف کنند. معاونت غذا و دارو وزارت بهداشت مکلف شده است که 80 شاخص را برای سلامتی تدوین کند. اما با وجود این اقدامات سلامتی مردم مسئله‌ای است که بیشتر از این‌ها دقت و زمان لازم دارد. وقتی با وجود برنامه و راهکار هنوز برای آلودگی هوا کاری انجام نشده است نباید انتظار داشته باشیم که مشکل آبیاری مزارع با فاضلاب را بدون تامین زیرساخت‌ها و طی زمان طی شده، حل شود.«

مسئول کیست؟

چندی پیش معصومه ابتکار رئیس کمیته محیط زیست شورای شهر پیگیری آبیاری مزارع با فاضلاب را بر عهده وزارت جهاد کشاورزی و سازمان حفاظت محیط زیست دانست. اما محسنی بندپی می‌گوید: «وزارت بهداشت به دلیل آنکه تولید آن را بر عهده دارد از این پس موظف است که مزارع را از آبیاری با فاضلاب منع کرده و در این باره پاسخگو باشد. این تنها درباره آبیاری مزارع با فاضلاب صدق نمی‌کند بلکه در بحث نیترات بالا در آب آشامیدنی نیز صادق است.« از سوی دیگر وزارت بهداشتی‌ها اعتقاد دیگری دارند. مهندس غلامرضا شقاقی رئیس اداره بهداشت آب و فاضلاب مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت پیش از این از مشکلات این وزارتخانه سخن گفته بود. او گفت: «وزارت بهداشت وظیفه نظارتی و معرفی متخلف به دستگاه قضائی را بر عهده دارد که راهکار سازنده‌ای نیست. زیرا متخلفان بعد از پرداخت جریمه نقدی دوباره به کار خود ادامه می‌دهد.«

این هفته کمیسیون بهداشت و درمان مجلس در دستور کار خود بررسی آبیاری مزارع جنوب تهران با فاضلاب را دارد. این خبر را نوشیروان محسنی بندپی می‌دهد و به این ترتیب تصمیماتی در این باره اتخاذ خواهد شد. محسنی بندپی می‌گوید: #171;مجلس هر جا که پای سلامت مردم در میان باشد اعلام آمادگی می‌کند تا هر اقدامی را که قانون اجازه می‌دهد انجام دهد. »